

VI Simpozijum Sekcije za oplemenjivanje organizama
Društva Genetičara Srbije i IX Simpozijum Društva selekcionera i
semenara Republike Srbije

ZBORNİK APSTRAKATA

Vrnjačka Banja, 7 – 11. 5. 2018.

Izdavač:

Društvo Genetičara Srbije
Društvo selekcionera i semenara Republike Srbije

Urednici:

dr Violeta Anđelković
dr Jelena Srdić

Štampa:

Akademski izdanja d.o.o., Zemun, Beograd

Tiraž:

150

Ova publikacija je štampana uz finansijsku pomoć Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja

Simpozijum je organizovan u saradnji sa Institutom za kukuruz „Zemun Polje“ i Institutom za šumarstvo, Beograd

ISBN: 978-86-87109-14-8

**VI Simpozijum Sekcije za oplemenjivanje organizama
Društva Genetičara Srbije i IX Simpozijum Društva selekcionera
i semenara Republike Srbije**

Organizacioni odbor:

dr Jelena Srdić
dr Snežana Mladenović Drinić
dr Dejan Sokolović
dr Milan Stevanović
dr Vladan Popović
dr Vlada Pantelić
dr Jelena Ovuka
dr Dejan Cvikić
dr Emina Mladenović
dr Marina Nonić
Natalija Kurjak
dr Ratibor Štrbanović
dr Ljubiša Kolarić
dr Marija Milivojević
dr Bojan Jocković
dr Sanja Mikić

Sekretarijat:

Jelena Mesarović
Milica Nikolić
Aleksandar Popović
Miloš Crevar
Mihajlo Ćirić
Petar Čanak

Naučni odbor:

dr Violeta Anđelković
dr Jelena Srdić
dr Snežana Mladenović Drinić
dr Ana Marjanović Jeromela
dr Vojka Babić
dr Sanja Vasiljević
dr Nenad Delić
dr Domagoj Šimić
Prof. dr Milan Mataruga
Prof dr Zoran Jovović
Prof dr Dane Bošev
dr Ankica Kondić Špika
Prof. dr Desimir Knežević
Prof. dr Mirjana Šijačić Nikolić
Prof dr Jan Bočanski
dr Aleksandar Lučić
dr Dragana Jošić
dr Nenad Pavlović
dr Sandra Cvejić
dr Slađana Marić
dr Mile Sečanski
dr Srđan Stojnić
dr Dušica Ostojić Andrić
dr Jasmina Milenković
dr Vladimir Filipović
dr Vladimir Ugrenović
dr Vesna Perić
dr Dobrivoj Poštić
Prof. dr Dragan Nikolić
dr Dragana Miladinović
dr Milena Simić

U-4

ULOGA I ZNAČAJ MIKRO OGLEDA U OPLEMENJIVANJU BILJAKA I KOMERCIJALIZACIJI REZULTATA OPLEMENJIVANJA

Milosav Babić[✉], Goran Bekavac, Aleksandra Nastasić, Bojan Mitrović,
Dušan Stanisavljević
Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad
(✉milosav.babic@nsseme.com)

Kako se u procesu oplemenjivanja inicijalno generiše ogroman broj potencijalno novih hibrida/sorata, a u krajnjoj instanci komercijalizuje veoma ograničen broj, od velikog je značaja sistem mikro ogleđa koji treba da obezbedi prvilan izbor najperspektivnijih genotipova tokom procesa selekcije. Istovremeno sistem mikro ogleđa treba da bude tako koncipiran da da pouzdane informacije kao osnovu važnih poslovnih odluka (koji hibridi/sorte se predlažu za registraciju, gde se predlažu za registraciju, koji hibridi/sorte imaju komercijalnu perspektivu radi što ranijeg otpočinjanja umnožavanja semena i konačno koji su to hibridi koji će biti ponuđeni tržištu radi usmerenog i efikasnog koncipiranja komercijalnih i marketinških aktivnosti). Obzirom na izuzetnu važnost koju ima, sistem multilokacijskih mikro ogleđa pretstavlja jednu od materijalno, tehnički i kadrovski najzahtevnijih faza, te kao takav zaslužuje posebnu pažnju. Koliko će sam sistem mikro ogleđa biti u mogućnosti da odgovori svim postavljenim zahteva sa jedne strane zavisi od načina na koji je sistem mikroogleđa hijerarhijski koncipiran (eksp. dizajni, broj i izbor lokacija, broj ponavljanja ..., a sa druge strane od kvaliteta ulaznih podataka što je od posebnog značaja. Kod samog testiranja su moguće dve vrste greške:

- Zadržavanje u daljem radu genotipova koji to ne opravdavaju svojim performansama
- Eliminacija „poželjnih“ genotipova

Kako bi se minimizirala mogućnost ovakvih grešaka i obezbedila kvalitetna osnova za donošenje ispravnih odluka, sa jedne strane neophodno je koncipirati efikasan hijerarhijski sistem ispitivanja, pri čemu svaki sledeći nivo ispitivanja mora biti i kvalitativno i kvantitativno „bolji“ od prethodnog, a u analizu treba da uđu samo podaci koji realno reprezentuju performase genotipa.

THE ROLE AND IMPORTANCE OF MICRO-EXPERIMENTS IN PLANT BREEDING AND THE COMMERCIALIZATION OF THE RESULTS OF BREEDING

Since in the process of breeding initially generates a huge number of potentially new hybrids / sorts, and ultimately commercializes a very limited number, a micro-trial system is essential to ensure the proper choice of the most promising genotypes during the selection process. At the same time, the micro-trial testing system should be designed on the way that generate reliable information as the basis of important business decisions (which hybrids / varieties are proposed for registration, where they are proposed for registration, which hybrids / varieties have a commercial perspective for the early start of seed multiplication and finally which are the hybrids that will be offered to the market for a focused and efficient conception of commercial and marketing activities. Because of the exceptional importance that it has, the system of multilocational micro-observations represents one of the material, technical and personnel most demanding phases. As such deserves special attention. How much the micro-trial testing system itself will be able to respond to all the requirements set, on one side depends on the way the system is hierarchically conceived (ehp. Designs, number and location selection, number of repetitions ...), and on the other hand the quality of inputs data is of particular importance. Two types of error are possible when testing:

- Retain in the further work of genotypes that do not justify this with their performance
- Elimination of "desirable" genotypes

In order to minimize the possibility of such mistakes and provide a good basis for making the right decisions, on the one hand it is necessary to design an efficient hierarchical system of testing, with each subsequent test level having to be qualitatively and quantitatively "better" than the previous one as well as use of input data that actually represent the performance of estimated genotype.